

op zilver. Vorig jaar werd het onderzoek zonder gevolg afgesloten bij gebrek aan harde bewijzen. Maar aanwijzingen van verdachte prijsbewegingen waren er genoeg afgelopen jaren. Zo werd tijdens de correctie van april vorig jaar (1600 naar 1350 dollar) op amper drie handelsdagen een hoeveelheid papieren goud verhandeld die overeen kwam met de volledige jaarlijkse mijnproductie van goud. Dit kan door geen enkel logisch argument worden verklaard. Daarnaast vonden de afgelopen jaren frequent grote verkooptransacties plaats op momenten waar de liquiditeit heel laag ligt. Ook dit is heel erg bizar. Doet een verkoper er niet alles aan om een zo hoog mogelijke prijs te krijgen?

Harde bewijzen leveren dat het effectief om manipulatie gaat, is echter niet altijd eenvoudig. De grote banken die de handel in goudcontracten beheersen, zijn zowel voor eigen rekening als voor rekening van klanten actief. De grens tussen speculatie en manipulatie is dan erg diffuus.

RESERVEMUNT

Voor wie er wat dieper over nadenkt, is manipulatie van met name goud vanuit het standpunt van de monetaire autoriteiten helemaal zo gek nog niet. Tijdens een getuigenis voor het Amerikaans Congres zei Alan Greenspan in zijn functie als Fed-voorzitter letterlijk: *“Central banks stand ready to lease gold in increasing quantities should the price rise.”*

Deze uitspraak – de bereidheid van centrale banken om actief in te grijpen op de goudmarkt – laat weinig aan de verbeelding over. Het huidige monetaire systeem is volledig gebaseerd op vertrouwen. De Amerikaanse dollar, die al meer dan zes decennia als wereldreservemunt dient, speelt hierin een centrale rol. De mondiale valuta-reserves zijn voor een groot deel opgebouwd uit de dollar, en ook de meeste grondstoffentransacties worden in de munt afgehandeld. Sinds het afschaffen van de vrije inwisselbaarheid van dollars in goud is de Amerikaanse munt door niets meer gedekt, behalve dan door het vertrouwen dat de koopkracht van de circulerende en nieuw uitgegeven dollars min of meer op peil zal blijven. Dit behoud van koopkracht moet dan gewaarborgd worden door een aanhoudende groei van de Amerikaanse economie. De do-

minantie van de dollar is al enkele jaren tanende. Veel landen sloten al bilaterale overeenkomsten af waarbij de onderlinge handel in eigen valuta wordt afgehandeld. Dit is met name het geval in Azië waarbij China een voortrekkersrol vervult. Ook Rusland wil af van de dollar in energietransacties. Goud vervult al duizenden jaren de functie van universeel betaalen waarde-opslagmiddel en is de natuurlijke tegenpool van een ongedekte munt. Bij uitbreiding zou het dus een bedreiging van het heersende monetaire systeem kunnen zijn. De goudprijs zou onder normale omstandigheden als barometer kunnen fungeren van het wantrouwen in het monetaire systeem, iets wat bijvoorbeeld in de jaren '70 van de vorige eeuw het geval was. De scheefgroei tussen de papieren goudmarkt (termijncontracten en derivaten) en de fysieke goudmarkt maakt echter dat deze barometer eenvoudig gemanipuleerd kan worden. Wat echter niet gemanipuleerd kan worden, zijn de fysieke goudstromen. Die wijzen de voorbije jaren op een toenemende goudhonger van de centrale banken en een verschuiving van de globale goudvoorraad naar het oosten, waar niet toevallig ook in toenemende mate de economische macht komt te liggen.

OVER DE AUTEUR

- Koen Lauwers is onafhankelijk financieel analist, gespecialiseerd in grondstoffen
- Lauwers heeft geen belangen in genoemde producten en bedrijven